

۲- آمرسی آرشیو

۱۵۷/۲

تعداد واحد: ۲

کد: ۱۴

نام درس: مطالعه آثار مبارکه ۱

هم‌نیاز: ندارد

پیش‌نیاز: ندارد

الف - منابع مطالعه

- ۱- دریای دانش (مجموعه الواح حضرت بهاءالله) / (تهیه شود)
- ۲- کلمات مبارکه مکتونه فارسی / (تهیه شود)
- ۳- نوار شرح لوح دنیا - شماره ۹۹ - تقریر جناب علی مراد داوودی / (تهیه شود)
- ۴- جزوه متون درسی مطالعه آثار ۱ / (ارسال می‌شود)

ب - ضمايم

ج - ارزشیابی

امتحانات:

- ماهانه اول (هفته چهارم / ۱۰ نمره)
- میان ترم (هفته نهم / ۳۰ نمره)
- ماهانه دوم (هفته سیزدهم / ۱۰ نمره)
- پایان ترم (هفته هجدهم / ۵۰ نمره)

تکلیف

ندارد

مخصوص جامعه بهایی است.

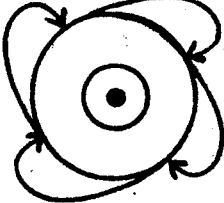
فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۲	برنامه مطالعه هفتگی
۵	مقدمه
۷	اهداف درس
۹	منابع مطالعه درس
۱۰	روش مطالعه الواح
۱۷	روش مطالعه درس
۱۸	شیوه ارزشیابی (امتحانات)
۱۹	نمونه سؤالات امتحان

برنامه مطالعه هفتگی مطالعه آثار ۱

هفته	برنامه مطالعه	نام منبع	شماره صفحه	محفوظات
اول	۱- راهنمای درس ۲- درآمدی بر مطالعه آثار مبارکه ۳- کلیات روشها و زمینه‌های مطالعه و تحقیق در آثار مبارکه	جزوه متون	۴	از بر کردن کتاب عهدی
دوم	نگاهی به آثار مبارکه حضرت بهاءالله	جزوه متون	۲۴	از بر کردن کتاب عهدی
سوم	۱- درآمدی بر مطالعه کلمات مکتونه ۲- کلمات مکتونه فارسی ۳- شرح و ترمیح کلمات مکتونه فارسی	جزوه متون کلمات مکتونه جزوه متون	۴۶ فقرات ۱ تا ۲۹ ۱۰۱	از بر کردن...
چهارم	۱- کلمات مکتونه فارسی ۲- شرح و توضیح کلمات مکتونه فارسی	کلمات مکتونه جزوه متون	فقرات ۳۰ تا ۸۳ ۱۱۲	از بر کردن...
● امتحان ماهانه اول				
پنجم	۱- لوح احمد فارسی ۲- شأن نزول ۳- شرح و توضیحات بعضی عبارات	دریای دانش جزوه متون	۱۱۴ ۶۶	از بر کردن...

● این موارد در هفته‌های بعد تکرار می‌شود برای هر لوح به همین صورت عمل کنید.

محتوای	شماره صفحه	نام منبع	برنامه مطالعه	هفته
	۱۳۳	جزوه متون	الواح دریای دانش ●	
	۱۴۲	جزوه متون	۴- شرح اعلام و اصطلاحات الواح دریای دانش ●	
از بر کردن...	۴۳	دریای دانش	لوح رئیس فارسی	ششم
از بر کردن...	۳۶	دریای دانش	۱- لوح سلمان	هفتم
	۲	دریای دانش	۲- لوح مانکجی صاحب	
تکرار کتاب عهدی			مرور و آمادگی برای امتحان	هشتم
————— امتحان میان ترم				نهم
از بر کردن...	۱۱	دریای دانش	لوح مقصود	دهم
از بر کردن...	۶۵	دریای دانش	۱- لوح هفت پرش	یازدهم
	۸۴	دریای دانش	۲- لوح دنیا	و
			۳- نوار شرح لوح دنیا	
از بر کردن...	۲۹	دریای دانش	۱- لوح عاشق و معشوق	سیزدهم
	۳۲	دریای دانش	۲- ای بندگان، چشمه‌های...	

هفته	برنامه مطالعه	نام منبع	شماره صفحه	محفوظات
	۳ - ای بندگان، سزاوار اینکه... ۴ - سر هر داستان، نام یزدان... ۵ - ای احزاب مختلفه...	دریای دانش دریای دانش دریای دانش	۴۰ ۵۸ ۶۳	
● امتحان ماهانه دوم				
چهاردهم	۱ - این مظلوم، اراده نمود... ۲ - ستایش پاک یزدان - ای رستم... ۳ - محبوب عالم در سجن اعظم... ۴ - آفتاب حقیقی، کلمه الهی... ۵ - یا عبدالله، مظلوم عالم...	دریای دانش دریای دانش دریای دانش دریای دانش دریای دانش	۷۲ ۸۱ ۱۰۴ ۱۰۶ ۱۰۸	از بر کردن...
پانزدهم	۱ - نخستین گفتار کردگار... ۲ - محبوب عالمیان در سجن اعظم... ۳ - ای حسین، به ذکر الله مأثوس... ۴ - قلم اعلی، اهل بهاء را... ۵ - لم یزل، نفحات قدس...	دریای دانش دریای دانش دریای دانش دریای دانش دریای دانش	۱۰۹ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۷ ۱۳۹	از بر کردن...
شانزدهم	۱ - حمد محبوبی را لائق و سزااست ۲ - علت آفرینش ممکنات... ۳ - توحید بدیع، مقدس... ۴ - الیوم، باید دوستان... ۵ - ای مهربان، دوستی... ۶ - کتاب عهدی ۷ - مجملی در باره کتاب عهدی	دریای دانش دریای دانش دریای دانش دریای دانش دریای دانش دریای دانش جزوه متون	۱۴۵ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۷۱ ۱۷۳ ۱۷۶ ۸۲	از بر کردن...
هفدهم	مرور و آمادگی برای امتحان			تکرار
هجدهم	امتحان پایان ترم / از همه مطالب درس			

راهنمای درس مطالعه آثار ۱ (۱۴)

مقدمه

درس مطالعه آثار ۱، نخستین درس از مجموعه دروس مطالعه آثار است که تدریجاً طی دوران تحصیل معارف عالی، آنها را مطالعه خواهید نمود. در این مجموعه دروس، قرار بر این است که آثار مبارکه را به زبان اصلی و بدون تلخیص و گزینش قسمتهایی و حذف قسمتهای دیگر مطالعه کنید تا هر یک از آثار در کلیت و جامعیت خود و آن گونه که از قلم هیاکل مقدسه جاری گشته، زیارت نمایند تا مبادا گزینش و تلخیص یا ترجمه، چیزی از ساختار اصلی اثر بکاهد یا بر آن بیفزاید و در نتیجه مواجهه مستقیم با آثار مبارکه را به مواجهه غیر مستقیم تبدیل نماید. غرض از این مواجهه مستقیم هم ادراک مفاهیم و حقایق مندرج در آثار مبارکه است و هم کسب فیوضات روحانی با فؤاد و بهره مندی از حقایق معنوی است که بی واسطه لفظ و کلام در سز آثار جاری و ساری است.

در این شیوه مطالعه آثار، هر اثر را به عنوان یک واحد منسجم و مستقل و واجد ساختاری یگانه در نظر می گیریم و ضمن توجه به جنبه های مختلف زبانی و ادبی و موضوعی و تاریخی آنها می کوشیم که روح معانی مندمج در هر اثر را به مدد بررسی این جنبه ها درک کنیم.

بر این اساس قسمتهای عربی الواح این دروس یا موضوعی از موضوعات مندرجه به هیچ وجه حذف نمی گردد و می کوشیم با افزودن توضیحات لازم به شما کمک کنیم تا هنگام تسلط بر زبان عربی و علوم دیگر، با استفاده از این مطالب، اشکالات و ابهامات محتمل خود را برطرف نمایید.

این درس به مجموعه ای از الواح حضرت بهاء الله اختصاص دارد و علاوه بر جزوه راهنمای درس، جزوه ای دیگر هم که حاوی متون درسی و مواد کمک آموزشی است تهیه شده که مطابق «برنامه مطالعه هفتگی» آنها را مطالعه خواهید فرمود.

چون این درس در نخستین نیمسال ارائه می گردد هیچ پیش نیازی ندارد لذا درس را بر مبنای

سطح اولیه پذیرش معارف عالی که اطلاعات در حد اتمام دوره دبیرستان و دروس اخلاقیه است، تنظیم کرده‌ایم. البته آموخته‌های شما در سایر دروس نیمسال اول ممکن است در مواردی به فهم بهتر این درس کمک نماید و بالعکس آنچه در این درس فرامی‌گیرید در دروس دیگر به کار آید. این درس می‌تواند زمینه‌ساز مطالعات شما در دروس بعدی مطالعه آثار و سایر دروس معارف عالی باشد.

امیدواریم با توفیق در فراگیری این درس، هم به دانش شما افزوده گردد، هم دریچه‌ای به مطالعه آثار باشد، و هم در اعیان مطالعه، حظ روحانی و معنوی ببرید.

اهداف درس

هدف کلی: از شما انتظار می‌رود که پس از گذراندن این درس به هدف ذیل نائل گردید:

* کلیه الواح و آثار مبارکه‌ای را که در این درس، مطالعه کرده‌اید؛ درک کنید.

اهداف آموزشی: برای نیل به هدف کلی درس، در پایان مطالعه باید بتوانید:

۱- در باره موضوعات مشخصه، مضامین کلمات مکتوبه فارسی را بیان نمایید.

در این باره به سؤالاتی که در انتهای فصل «درآمدی بر مطالعه کلمات مکتوبه آمده، توجه کنید. این سؤالات بدین منظور طراحی شده تا در ضمن مطالعه کلمات مکتوبه فارسی، برای جمع‌آوری و استنتاج پاسخ سؤالات، تحقیق و بررسی نمایید و نهایتاً برای پاسخگویی به همین سؤال یا سؤالات مرتبط، آمادگی کافی داشته باشید. چون تعداد سؤالات برای یک نیمسال زیاد است، در هر نیمسال فقط چند مورد مشخص می‌گردد و در امتحانات فقط از آن موارد سؤال می‌آید و بقیه موارد به مطالعات شخصی احاله می‌گردد. (— جدول مربوطه در شیوه‌ارزشیابی)

۲- یک متن کوتاه از الواح مبارکه یا کلمات مکتوبه فارسی را به اجزاء و موضوعات متشکله آن تجزیه نمایید.

برای آشنایی با شیوه تجزیه متون، به روش مطالعه درس در همین راهنما مراجعه فرمائید. در طول نیمسال باید در این زمینه تمرین نمایید تا به هنگام امتحان، بتوانید بخوبی و با سهولت، متن داده شده را تجزیه نموده به سؤالات مربوط به آن متن پاسخ گوید.

۳- معانی و تعبیرات مختلفه مفاهیم مندرج در آثار مبارکه این درس را استخراج نمایید.

برای آشنایی با شیوه استخراج و جمع‌آوری این معانی و تعبیرات به روش مطالعه درس در همین راهنما مراجعه کنید. در امتحان، یک یا چند مفهوم از این موارد که در درس خوانده‌اید، داده می‌شود تا مضمون معانی و تعبیری را که استخراج کرده‌اید، بنویسید. مفاهیمی مثل مواسات، مساوات، امانت، انسان، تربیت و جز اینها.

۴ - مضامین مشابه و مرتبط با هم را که در کلمات مکنونه فارسی و الواح دریای دانش وجود دارد، تشخیص دهید.

این هدف با آنچه برای اهداف ۲ و ۳ انجام می‌دهید مرتبط است. چون بتوانید متون الواح را تجزیه کنید و مفاهیم و موضوعات هر یک را تشخیص دهید، می‌توانید مواردی را که مفهوم مشابه دارند یا چند مفهوم را که موضوع مشترک دارند، تشخیص داده، یادداشت نمایید. این کار باعث می‌شود که به کمک آثار، ابهامات و مشکلات خود را برطرف نمایید و بتدریج مجموعه‌ای فراهم آورید که حاوی مطالب مرتبط با یک موضوع باشد.

۵ - شأن نزول و اوضاع و احوال تاریخی مقارن نزول هر اثر را چنانکه در درس آمده، بیان کنید.

در این زمینه فقط به آن اطلاعاتی توجه داریم که علل و اسباب و انگیزه‌های نزول هر اثر را نشان می‌دهد. سایر اطلاعات در باره مخاطب یا مخاطبین اثر و توضیحات تاریخی مکمل بحث، در امتحان نمی‌آید. به روش مطالعه که در همین جزوه آمده مراجعه کنید.

۶ - خصوصیات کلی و عمومی آثار مبارکه حضرت بهاءالله و کیفیت نزول و طبقه‌بندی آنها را توضیح دهید.

در این زمینه مطالبی که در فصل سوم (نگاهی به آثار حضرت بهاءالله) آمده مورد نظر است. در زمینه طبقه‌بندی آثار حضرت بهاءالله به طبقات اصلی مطروحه از نظر هر یک از فضلاء و محققین توجه داریم نه جزئیات طبقه‌بندی آنها.

۷ - شرایط تاریخی نزول کلمات مبارکه مکنونه، مقام و اهمیت این اثر در بین آثار مبارکه و موضوعات مندرج در آن را بیان کنید.

آنچه در فصل چهارم (درآمدی بر مطالعه کلمات مکنونه) آمده مدنظر این هدف است. با توجه به اهمیت خاص این اثر در بین آثار حضرت بهاءالله و بخصوص در بین آثاری که در این درس مطالعه می‌نمایند، مطالب بیشتری در این باره تهیه شد تا مقدمه‌ای باشد برای مطالعات عمیقتر بعدی شما.

۸ - تبیینات و توضیحات هیاکل مبارکه را در باره مفاهیم و مطالب مختلفه آثار مطالعه شده، بیان

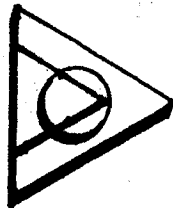
کنید.

این تبیینات و توضیحات یا در ضمن الواح دریای دانش آمده یا در بخش سوم جزوه متون درسی

(شرح و توضیح در باره آثار حضرت بهاءالله) آورده ایم.

۹ - کتاب عهدی را به طور دقیق و کامل، از بر نمائید.

کل کتاب عهدی را به چهار قسمت تقسیم کرده ایم که در هر مقطع، یک قسمت را از بر می نمائید. در هر مقطع از همه قسمت هایی که تا آن مقطع از بر نموده اید سؤال می شود. به طور مثال در میان ترم از هر دو قسمت چهار هفته اول و چهار هفته دوم سؤال می آید و در پایان ترم از همه کتاب عهدی.

۱) ماهانه اول: از ابتدا تا «... ما یتکدر به الانسان، اجتناب نماید.»

۲) میان ترم: از ابتدا تا «... به ظنون و اوهام، ناطق و عامل.»

۳) ماهانه دوم: از ابتدا تا «... لَهْم حَقَّافِي اموال الناس»

۴) پایان ترم: از ابتدا تا پایان کتاب عهدی

منابع مطالعه درس

۱ - دریای دانش (مجموعه الواح حضرت بهاءالله) - دهلی نو - مؤسسه مطبوعاتی بهایی - بی تا.

چاپ دیگری از این کتاب در طهران صورت گرفته که از نظر صفحه بندی با نسخه ای که در این برنامه استفاده شده، تفاوت هایی دارد که اگر آن نسخه را در اختیار داشتید لازم است با توجه به برنامه مطالعه هفتگی، شماره صفحات کتاب خود را در جدول مربوطه بنویسید.

۲ - کلمات مکنونه فارسی - طهران - مؤسسه ملی مطبوعات امری - ۱۲۸ بدیع.

یا: مجموعه الواح مبارکه - چاپ مصر - ۱۹۲۰ میلادی - صص ۳۹۸ - ۳۷۳

یا: ادعیه حضرت محبوب - چاپ قدیم - قاهره - مصر - ۷۶ بدیع (۱۳۳۹ ه.ق) صص ۴۷۶ - ۴۲۱

۳- نوار شرح لوح دنیا (شماره ۹۹) - تقریر جناب دکتر علی مراد داوودی

۴- جزوه متون درس مطالعه آثار ۱ - ۱۵۷/۲ به بعد - حاوی متون درسی و کمک آموزشی

روش مطالعه الواح

در باره روش مطالعه آثار مبارکه در بخش اول جزوه متون درس، مطالب مهم و اصلی را آورده ایم که در اینجا تکرار نمی کنیم ولی در ادامه، مراحل و نحوه اجرای چند روش را توضیح می دهیم تا با استفاده از این توضیحات، بتدریج روشهای مورد نظر را آموخته، به کار بندید:

الف) روش تجزیه متون

۱- عمل تجزیه متون مانند از هم شکافتن یک بافته یا درهم شکستن یک شی ساخته است و به شکلی مشابه عمل تشریح در علم پزشکی است. در تجزیه یک کل منسجم و بهم پیوسته را به اجزای تشکیل دهنده آن تجزیه نموده، اجزاء را از هم جدا می نمایم. منتها در این جداسازی به جای هر جزء و ارتباط آن با اجزای دیگر توجه می کنیم.

۲- سطح تجزیه با توجه به اهداف مطالعات و تحقیقات گوناگون متفاوت است. زمانی متن را به پاراگرافهای تشکیل دهنده تجزیه می کنیم و زمانی به جملات و زمانی دیگر به کلمات و یا کوچکتر. هر چه اجزا کوچکتر شوند از معنا دورتر می شویم و به بررسیهای لفظی و زبانی نزدیکتر می گردیم. مثلاً تجزیه متن به الفاظ و اجزای کوچکتر در تحقیقات زبان شناسی و بررسیهایی که به صنایع لفظی توجه دارند، به کار می رود.

۳- در این درس چون هدف ما تجزیه موضوعی الواح است، کوچکترین واحد مورد نظر جمله است. باید هر متن را نخست و تا حد امکان به بندها و قسمتهای بزرگتر تقسیم نمود و سپس هر بند و قسمت را به جملههایی که هر یک بیان کننده یک موضوع یا جنبه ای خاص از آن موضوع هستند.

مثال: اگر کتاب عهدی را به بندها و قسمتهای بزرگتر از جمله تقسیم کنیم، شاید به تقسیم‌بندی ذیل دست یابیم: (فقط آغاز و انتهای هر قسمت را می‌آوریم).

– «اگر افاقِ اعلیٰ از زخرف دنیا خالی است... مگر علی قدر معلوم»
– «مقصود این مظلوم از حمل شداید و بلایا... باید کل به آن ناظر باشند»
– «ای اهل عالم، شما را وصیت می‌نمایم... بذکری العزیز البدیع»
– «ای اهل عالم، مذهب الهی... ناطق و عامل»
– «یا اولیاء الله و امنائه... ساطع و مشرق است»
والی آخر.

در این مرحله وحدت مضمون و محور موضوعات مدنظر قرار می‌گیرد ولی طبیعتاً در هر قسمت و حول محور اصلی، چند مطلب در عبارات و جملات مختلف آمده است.

۴- در مرحله بعد، هر قسمت را به جملات تشکیل‌دهنده آن تجزیه می‌کنیم. در این حالت هر جمله حاوی و حامل یک مطلب است که جنبه‌ای از موضوع محوری آن قسمت را بیان می‌کند.

مثال: قسمت اول کتاب عهدی را بدین ترتیب، تجزیه می‌کنیم:

– «اگر افاقِ اعلیٰ از زخرف دنیا خالی است ولکن در خزائن تو کل و تفویض از برای وزات، میراث مرغوب لا عدل له گذاشتیم» (جمله مرکب شرطی است).
– «گنج نگذاشتیم و بر رنج نیفزودیم»
– «ایم الله در ثروت خوف مستور و خطر مکنون»
– «انظروا ثم اذکروا ما انزلہ الرحمن فی الفرقان»
ویل لكل همزة لمزة الّذی جمع مالا وعدده»
– «ثروت عالم را وفا می‌نه»
– «آنچه را فنا اخذ نماید و تغییر پذیرد، لایق اعتنا نبوده و نیست، مگر علی قدر معلوم»

بدین ترتیب ملاحظه می‌شود که در بند اول موضوع محوری، بی‌ارزشی و ناپایداری ثروت و

زخرف دنیاست و در هر جمله، وجهی از این موضوع را بیان کرده‌اند.

۵- پس از اتمام تجزیه می‌توان از اجزای به‌دست آمده به طرق مختلف، استفاده نمود. مثلاً می‌توان طبقه‌بندی خاصی در نظر گرفت و اجزای مرتبط با هر طبقه موضوعی را ذیل آن قرار داد و بدین ترتیب، عناصر موضوعی مشابه و مرتبط را یکجا بررسی نمود و با تفکر در آنها، جمع‌بندی خاصی از مفهوم و معنای آن موضوع به‌دست آورد.

مثال: ممکن است آنچه را در کتاب عهدی یافته‌ایم تحت چند عنوان ذیل طبقه‌بندی و مرتب کنیم:

- مفهوم عهد	- مرکز عهد
- طرفین عهد	- اغصان و افنان
- مقام انسان	- وظایف انسان

البته هر کس و با توجه به هر هدف تحقیقی و مطالعاتی می‌تواند، طبقه‌بندی خاصی در نظر بگیرد

و اجزای حاصل تجزیه متن را ذیل آنها قرار دهد اما باید شرایط ذیل را در نظر داشته باشد:

اولاً: طبقه‌های در نظر گرفته شده طوری نباشد که یک مطلب (یک جمله) ذیل دو عنوان قرار گیرد.

ثانیاً: هیچ طبقه‌ای نباشد که هیچ مطلبی ذیل آن نتوان نوشت.

ثالثاً: هیچ مطلبی خارج از طبقات تعیین شده قرار نگیرد. به عبارت دیگر طبقه‌بندی جامع و شامل همه مطالب حاصل از تجزیه متن باشد.

در نظر داشته باشید که انتظار نمی‌رود همه متون این درس را به این روش تجزیه کنید، بلکه با تمرین در مورد چند متن باید بکوشید بر این روش مسلط شوید تا از این به بعد هر گاه خواستید متنی را تجزیه کنید با اسلوب صحیح و سرعت مناسب بتوانید عمل نمائید.

گاه هدف از تجزیه متن، تجزیه تمامی متن نیست بلکه چون به دنبال موضوعی خاص در الواح مختلف می‌گردید لازم است بتوانید مطالب مربوط به آن موضوع را در الواح بیابید و آنها را به روش صحیح از کل لوح استخراج نمائید به نحوی که چیزی از مطالب مربوطه از قلم نیفتد و مطلبی هم که مربوط به موضوع مورد نظر نیست استخراج نشود.

۶- هر لوح یا فقره‌ای از کلمات مکنونه را که تجزیه نمودید به روش ذیل، مرتب نمائید تا بعداً بتوانید از آنها در طبقه‌بندی‌های مختلف استفاده کنید:

عنوان	تجزیه
	۱- موضوع اصلی (شامل محورهای موضوعی هر بند یا قسمت) ۱-۱- موضوع فرعی (هر جمله) ۱-۲- موضوع فرعی ۱-۳- موضوع فرعی ۲- موضوع اصلی (ایضاً) ۲-۱- موضوع فرعی ۲-۲- موضوع فرعی ۲-۳- موضوع فرعی :

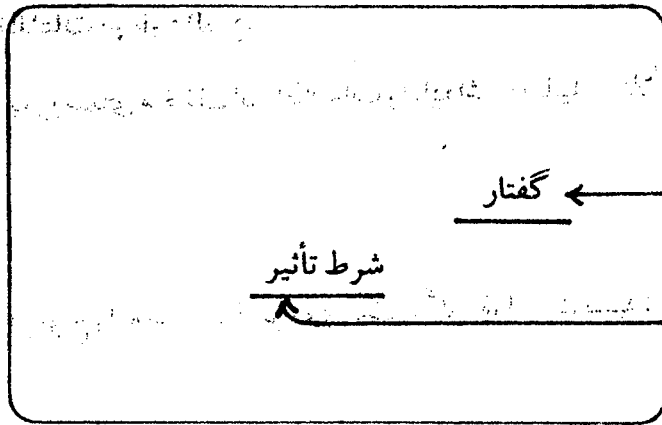
ب) گردآوری معانی و تعبیرات مختلف مفاهیم

فرض کنید درباره «گفتار و تکلم» در کلمات مکنونه فارسی و مجموعه دریای دانش مطالبی یافته‌اید. بهترین روش این است که هر مطلب را بر روی یک برگه (فیش) بنویسید و در انتهای مطلب، مشخصات مختصر مآخذ شامل نام کتاب و شماره صفحه را یادداشت نمائید و در پشت برگه عنوان مطلب به صورت اصلی و فرعی درج گردد.

۵/۵ سانتیمتر

«گفتار باید بمثابه نسیم ربیع باشد تا
 اشجار وجود از او سرسبز و خرم شوند.»
 دریای دانش - ص ۱۷۱

مثال:
 روی الف
 ←
 (مطلب)

بتدریج که این برگه‌ها تهیه و جمع آوری می‌گردد، مطالبی را که موضوع اصلی آنها یکسان است کنار هم قرار داده، به ترتیب الفبا مرتب کنید. اگر در باره یک موضوع اصلی چند برگه داشتید، آنها را نیز بر حسب موضوع فرعی مرتب کنید و برگه‌هایی را که موضوع فرعی آنها یکسان است، کنار هم قرار دهید.

پس از اتمام درس، مجموعه‌ای از برگه‌های موضوعی دارید که به شما نشان می‌دهد در باره یک موضوع، در الواح مختلفه چه مطالبی آمده و این مطالب با هم چه ارتباطهایی دارند.

- بعضی از این مطالب مشابه مطالب دیگر هستند،
- بعضی از آنها، تبیین و توضیح مطلب خاصی هستند،
- بعضی نشانگر ارتباطات مطالب استخراج شده هستند،
- و جز اینها.

در این زمینه نیز انتظار نداریم همه مطالب اصلی و فرعی الواح این درس را به این روش بر گه‌نویسی نمائید بلکه فقط به مواردی که اشتراک و شباهت موضوعی دارند یا یکی تبیین و توضیح دیگری است بپردازید تا با ممارست بیشتر در آینده بتوانید به تعمق بیشتر در آثار بپردازید.

برگه‌هایی را که تهیه کرده‌اید نگهداری کنید و در درسهای بعدی مطالعه آثار و آثاری که در سایر دروس می‌خوانید، آنها را تکمیل نمایید تا به مرور مجموعه غنی و گرانبهای فراهم آورید.

ج) تلخیص و ثبت اطلاعات درباره‌ی الواح

در این باره می‌توانید به روشهای مختلف این اطلاعات را یادداشت نمایید، مثلاً:

(۱) برگه‌نویسی

اطلاعات مربوط به هر لوح را به شیوه ذیل بر روی یک برگه مقوایی بنویسید:

روى الف ←

نام لوح

رؤوس اهم مطالب

مشخصات کامل مأخذ

(نام کتاب - گردآورنده - محل نشر - نام ناشر - تاریخ نشر - نوبت چاپ
در صورتی که طبع مجدد است) - شماره صفحات

۷ سانتیمتر

۱۲ سانتیمتر

روى ب ←

نام صاحب اثر

نام مخاطب / مخاطبین / یا کسی که به افتخار او نازل شده

تاریخ نزول / یا دوره تاریخی نزول

محل نزول

علت و انگیزه نزول

جدولی مطابق شکل ذیل تنظیم کنید و اطلاعات مشخص شده در باره هر لوح را در آن ثبت نمائید.

اطلاعات لازم	نام لوح	لوح مقصود	لوح احمد فارسی
۱- نام صاحب اثر	حضرت بهاءالله	حضرت بهاءالله	حضرت بهاءالله
۲- مخاطب / مخاطبین (یا کسی که به افتخار او نازل شده)	میرزا مقصود	میرزا احمد کاشانی (برادر میرزا جانی و حاجی محمد اسماعیل ذبیح)	میرزا احمد کاشانی (برادر میرزا جانی و حاجی محمد اسماعیل ذبیح)
۳- تاریخ نزول (یا دوره تاریخی نزول)	۹ صفر ۱۲۹۹ قمری / مطابق ۱۰ دی ۱۲۶۰ شمسی و ۳۱ دسامبر ۱۸۸۱ میلادی	بین ۱۲۸۰ الی ۱۲۸۲ قمری	بین ۱۲۸۰ الی ۱۲۸۲ قمری
۴- محل نزول	عکا	ادرنه	ادرنه
۵- علت و انگیزه نزول	پاسخ دو نامه میرزا مقصود	نصیحت و ارشاد میرزا احمد	نصیحت و ارشاد میرزا احمد
۶- رؤوس اهم مطالب	لزوم مظهریت مقام انسان مقصود از ظهور ادیان تعالیم اساسی بهایی سیاست	اصول اخلاق بهایی آداب سلوک نصیحت به اهل بیان	اصول اخلاق بهایی آداب سلوک نصیحت به اهل بیان
۷- مشخصات کامل مأخذ	دریای دانش - چاپ دهلی نو - مؤسسه مطبوعات بهایی - بی تا - صص ۲۸-۱۱	دریای دانش - چاپ دهلی نو - مؤسسه مطبوعات بهایی - بی تا - صص ۱۳۰-۱۱۴	دریای دانش - چاپ دهلی نو - مؤسسه مطبوعات بهایی - بی تا - صص ۱۳۰-۱۱۴

روش مطالعه درس

- ۱ - پیش از شروع مطالعه دقیق و هفته به هفته درس، یک بار جزوه راهنمای درس را به طور اجمالی مطالعه نمائید و جزوه متون درس و منابع مطالعه خود را اجمالاً بررسی نمائید. مطمئن شوید که همه منابع را به طور کامل در اختیار دارید. نوار شرح لوح دنیا را از دوستان معارف محل بخواهید.
- ۲ - برنامه مطالعه هفتگی را مرور نمائید. به مقاطع برگزاری امتحانات چهارگانه درس توجه کنید. برنامه مطالعه الواح دریای دانش بر حسب تاریخ نزول آنها تنظیم شده است نه به ترتیبی که در کتاب قرار گرفته اند بنا بر این می توانید بر اساس برنامه مطالعه هفتگی، صورتی از الواح را که باید در هر هفته مطالعه کنید و شماره صفحات آنها به طور مجزاً تهیه کنید و داخل کتاب بگذارید که در صورت در دسترس نبودن جزوه راهنما بتوانید مطابق برنامه هفتگی مطالعه کنید.
- ۳ - پیش از مطالعه هر اثر، مطالبی را که در باره آن تهیه شده، مطالعه نمائید. مجموعه توضیحات مربوطه را یک بار قبل از مطالعه اثر اجمالاً مطالعه کنید.
- ۴ - در ضمن مطالعه هر اثر به توضیحات مربوط به آن مراجعه کنید. اگر کتاب متعلق به خودتان است، با مداد قسمتهایی را که دارای توضیح هستند، علامتگذاری کنید تا مراجعه به توضیحات تسهیل گردد. می توانید شماره صفحه جزوه را که حاوی مطالب مربوط به آن قسمت است در حاشیه کتابتان بنویسید.
- ۵ - در همه حال به اهداف آموزشی درس، سؤالاتی که برای بررسی و مطالعه داده شده و نکاتی که در باره امتحانات آورده ایم، توجه داشته باشید و هر از گاهی به راهنمای درس مراجعه کنید.
- ۶ - نوار لوح دنیا را از دوستان معارف محل تهیه کنید و در صورت لزوم و امکان، برای خود نسخه‌ای تهیه کنید.
- ۷ - برای هر یک از اهداف آموزشی درس و سؤالاتی که جهت بررسی و مطالعه دقیقتر داده ایم یک پاکت اختصاص دهید و طی مطالعه درس، هر آنچه را که تشخیص می دهید و استخراج می کنید، بر روی برگه‌های یادداشت (فیش) بنویسید و در آن پاکت قرار دهید. مشخصات مأخذ و موضوع هر برگه را حتماً یادداشت کنید.

۸- اگر سؤال یا اشکالی به نظر تان می‌رسد در پاکت جداگانه‌ای قرار دهید و هرگاه فرصت کرده‌اید پلاک
مطلوعین محلی پیرسید یا برای ما بنویسید.

شیوه ارزشیابی (امتحانات)

۱- امتحانات این درس در مقاطع ذیل انجام می‌شود. سؤالات هر چهار مقطع از مرکز ارسال
می‌گردد ولی تصحیح امتحانات ماهانه اول و دوم در محل صورت می‌گیرد.

ماهانه اول - آخر هفته چهارم / ۱۰ نمره

میان ترم - هفته نهم / ۳۰ نمره

ماهانه دوم - آخر هفته سیزدهم / ۱۰ نمره

بایان ترم - هفته هجدهم / ۵۰ نمره

۲- سؤالات به صورت کوتاه جواب و تشریحی، طرح می‌گردد.

۳- برای پاسخگویی به سؤالات احتی در مواردی که درک و فهم متعلم سنجیده می‌شود - مقداری
رجوع به حافظه و یادآوری مفاهیم و مضامین، لازم است؛ لذا انتظار نداشته باشید بدون مطالعه درس
بتوانید بر مبنای اطلاعات عمومی و درک عامی که از معارف امر دارید به همه سؤالات پاسخ صحیح
و دقیق بدهید.

۴- چون امتحانات ماهانه در محل تصحیح می‌شود، چنانچه درخواست تجدید نظر داشتید نخست به
دوستان محل مراجعه کنید و از ارجاع به مرکز اجتناب نمایید. فقط در موارد خاص و با نظر دوستان
محل، موارد تجدید نظر ماهانه‌ها به مرکز ارسال می‌گردد.

۵- از بخش اول (فصول ۱ و ۲) و بخش سوم (فصول ۷ تا ۱۰) سؤالی در امتحانات نمی‌آید مگر
نصوصی که در توضیح و تبیین مبهمات کلمات مکنونه فارسی و الواح دریای دانش در ضمن فصول
۷ تا ۹ آمده است. مسلماً مراجعه به این فصول و مطالعه آنها شمارا در فراگیری بهتر درس کمک
می‌نماید و باعث می‌شود به سؤالاتی که از متن آثار مبارک می‌آید بهتر و راحت‌تر پاسخ دهید.

۴ - در لوح مانکجی صاحب، انسان را به «طلسم اعظم» و «معدن احجار کریمه» تشبیه فرموده‌اند، دو تشبیه دیگر از کلمات مکتونه فارسی بیاورید که همین مفهوم را در باره انسان برساند.

۵ - حضرت بهاء‌الله در لوح احمد فارسی، اهل بیان را به چه چیزهایی تشبیه می‌فرمایند؟

۶ - اگر مظاهر امر مطابق آنچه عباد از اشارات ظهور و اخبار و نصوص فهمیده‌اند ظاهر می‌شدند، چه نتایجی به بار می‌آمد؟

۷ - حضرت بهاء‌الله در لوح دنیا، عامل اصلاح عالم را چه چیزی می‌دانند؟

۸ - با توجه به دو فقره ذیل از کلمات مبارکه مکتونه، بنویسید مقصود از «بیت» در فقره دوم چیست؟
«فقره ۲۷ - ای دوست لسانی من...»

«فقره ۴۳ - ای دوستان من، در سیل رضای دوست...»
(هر دو فقره به طور کامل داده می‌شود.)

۹ - قسمتی از لوح مبارک مقصود، ذیلاً درج می‌گردد، پس از مطالعه دقیق آن:
الف) مطالب آن را تجزیه نمایید.

ب) هر مطلب را با کلمات و عبارات خود و به نحو مجزا از سایر مطالب بنویسید.
(بین مطالب خط مایل / بگذارید یا شماره گذاری کنید.)

ج) با توجه به مطالب به دست آمده، خصوصیات بیان و کلمه را جدا کرده به زبان خود بنویسید.
د) همچنین خصوصیات متکلم را بنویسید.

۱۰ - لوح دنیا: الف) به افتخار چه شخصی ب) در چه تاریخی ج) و در کجا، نازل شده است؟
۱۱ - قسمت مشخص شده از کتاب عهدی را به نحو دقیق و خوانا بنویسید.

«هر مقبلی الیوم... ثم اشرب منه بد کری العزیز البدیع»

۱۲ - از نظر دکتر داریوش معانی، رؤوس مطالب کلمات مکتونه، چیست؟

۱۳ - حضرت ولی امرالله در باره مقام و اهمیت کلمات مکتونه چه فرموده‌اند؟ (سه مورد کافی است)

۱۴ - محورهای موضوعات آثار نازله در دوره هفت ساله بعد از هجرت سلیمانیه چیست؟ (سه مورد کافی است)

۱۵- اوضاع و احوال بایان در دوره مقارن نزول کلمات مکتونه از نظر حضرت ولی امرالله چگونه بوده

است؟ (چهار مورد کافی است)

۱۶- فواید طبقه بندی آثار بر اساس ترتیب نزول از نظر جناب رافتی چیست؟ (دو مورد کافی است)

۱۷- با توجه به آنچه در کتاب قرن بدیع آمده، حضرت ولی امرالله، آثار دوره سلیمانیه را شامل چه

موضوعاتی می دانند؟ (چهار مورد کافی است)

۱۸- سیم بندی جناب ابوالفضائل از آثار حضرت بهاءالله را بنویسید.